

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№12

2025
dekabr

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX
COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 1217 sahifa.
2025-yil, dekabr

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

RASMIY RIVOJLANISH YORDAMI (OFFICIAL DEVELOPMENT ASSISTANCE, ODA) ORQALI O'ZBEKISTONDA DAVLAT MOLIYASINI BOSHQARISH (PUBLIC FINANCIAL MANAGEMENT, PFM) TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	24
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Ulug'ova Maftunabonu To'lginovna	
INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN LEADING WHEAT-PRODUCING COUNTRIES.....	28
Turayeva Gulizahro	
BLOKCHEYN TIZIMLARI UCHUN XESH FUNKSIYALARNI TANLASH MEZONLARI VA SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI TAHLILI	32
Abduraximov Baxtiyor, Allanov Orif, Turdibekov Baxtiyor	
RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA KICHIK KORXONALARDA ISHLAB CHIQARISHNI SAMARALI TASHKIL ETISH MODELLARI: NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA	39
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
ISSIQLIK AKKUMULYATORINING RAZRYADLANISH JARAYONIDA SUYUQLIK QATLAMLARIDA HARORAT TAQSIMLANISHINING BIR O'LCHOVLI MODEL	43
B.A. Hikmatov, M.S. Mirzayev	
ISLOM MOLIYASI TAMOYILLARI ASOSIDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH IMKONIYATLARI.....	49
Safarova Nasiba Gulmurod qizi	
ПРИМЕНЕНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫХ СИСТЕМ В ОБУЧЕНИИ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ИНФОРМАЦИОННЫМ ТЕХНОЛОГИЯМ.....	54
Даниярова Улбосын Куатбаевна	
YANGI TURDAGI IKKI QATLAMLI TRIKOTAJ TO'QIMALARI KO'RSATKICHLARINI KOMPLEKS BAHOLASH	58
Ergasheva Rashida Abdug'aniyevna	
HALQALI YIGIRISH MASHINASIDA BURAM UCHBURCHAGINING IP UZILISHIGA BOG'LIQLIGINI TADQIQI.....	62
Soliyev Azizbek Kamoldinovich	
НОВЫЕ ТЕНДЕНЦИИ ТУРИЗМА 2030: СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ И РЕКОМЕНДАЦИИ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА	69
Голышева Елена Вячеславовна	
STRATEGIK JARAYONNING MODELLARI	76
Musayeva Dilnoza Dilshatovna	
МАТЕМАТИЧЕСКИЕ МОДЕЛИ ОЦЕНКИ СТОИМОСТИ КВАРТИР В МНОГОЭТАЖНЫХ ДОМАХ.....	81
Уринов Адхамжон Акбарович	
MATERIALLARNI MURAKKAB YASSI TRAEKTORIYALAR BO'YICHA DEFORMASIYALANTIRISHDA PLASTIK DEFORMASIYALANISH JARAYONLARI	88
A.Xakimov, X.Xakimov	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN LOYIHALARNI ISLOM MOLIYA INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISH YO'LLARI.....	95
Xaitov Shaxzod Sharipboyevich	
SANOAT KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH CHORA-TADBIRLARINING KETMA KETLIGI	102
Xusanova Maloxat Mengnorovna	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA LOGISTIKA XARAJATLARI TAHLILI	107
Saidova Kamola Xoshimovna	

OZIQ-OVQAT SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNI YECHISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI	111
Tleuv Niyetulla Raxmanovich	
YUQORI MUSTAHKAM KOMPOZIT ARMATURALARDAN FOYDALANILGAN TEMIRBETON KONSTRUKSIYALARNING YUK KO'TARUVCHANLIGI VA UZOQ MUDDATLI DEFORMATSIYALARINI BAHOLASH	114
Mamajanova Odina Alisher qizi	
KORXONALARDA DAROMADLILIK KO'RSATKICHLARINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	119
Farog'at Xo'jabekova, Eshankulova Nafisa Komiljon qizi	
TEMIR YO'L INFRATUZILMASIDA YASHIL IQTISODIYOT TAMOIYILLARINI QO'LLASH: CSR, ESG VA PRI ASOSIDA BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISH	124
Abduraxmanova Muqaddas Toxtasinovna	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN OPTIMIZING MARKETING AND EDUCATIONAL PROCESSES IN HIGHER EDUCATION	128
Sadikov Shoxrux Shuhratovich	
BANK FAOLIYATIDA "YASHIL" MOLIYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	133
Abduraxmonov Alimardon Sodiq o'g'li	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN LOYIHALARNI ISLOM MOLIYA INSTRUMENTLARI ORQALI MOLIYALASHTIRISH YO'LLARI	139
Xaitov Shaxzod Sharipboyevich	
BOSHQARUV PSIXOLOGIYASIGA DOIR MUAMMOLARNI BARTARAF ETISHNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	145
Aripov Oybek Abdullayevich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA INNOVATSIYALARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARALARI	150
Karimov Nodirbek	
УТИЛИЗАЦИЯ ПОБОЧНЫХ ПРОДУКТОВ ПЕРЕРАБОТКИ ХЛОПКА ДЛЯ СИНТЕЗА АНТИКОРРОЗИОННЫХ КОМПОЗИЦИОННЫХ ПОКРЫТИЙ.....	155
Ситмуратов Тулкинбек Сабирбаевич, Баходиров Худайберган Баходир угли	
SANOAT KORXONALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	163
Ergashev Muhibbek Aslam o'g'li	
O'ZBEKISTON TO'QIMACHILIK SANOATIDA XORIJIY INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	168
Nazarova A.N.	
АВТОМАТИЗИРОВАННАЯ СИСТЕМА РАСЧЁТА ПОКАЗАТЕЛЕЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ СОТРУДНИКОВ ОРГАНИЗАЦИИ	172
Шухратов Мамуржон Шухрат угли	
BLOCKCHIAN, IOT (INTERNET OF THINGS) NING IQTISODIY SOHALARDA QO'LLANISHI	178
Avazov Ergash Xidirberdiyevich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI MOLIYAVIY BOSHQARISHNING JORIY HOLATI VA EKONOMETRIK TAHLILLAR ASOSIDA KELGUSI YILLAR PROGNOZI.....	182
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	
QISHLOQ XO'JALIGI KLASSTERLARI MOLIYAVIY HOLATINING NAZARIY JIHATLARI	190
Dildora Yuldasheva	
TURIZM SOHASIDA TRANSPORT XIZMATLARINING HOLATI	194
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
MAHALLA BUDJETI VA SOLIQLARNING YIG'ILUVCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	200
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	

BUDJET TASHKILOTLARIDA QURILISH-TA'MIRLASH XARAJATLARI HISOBINING USLUBIY JIHATLARI.....	206
<i>Azizova Zilola Lochinovna</i>	
KOSHI – BUNYAKOVSKIY – SHVARS INTEGRAL TENGSIZLIGI VA UNING IQTISODIYOTDAGI ROLI.....	212
<i>Saipnazarov Shaylovbek Aktamovich</i>	
ИНТЕГРАЦИЯ ПРИНЦИПОВ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ В АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННЫЙ СЕКТОР УЗБЕКИСТАНА: ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ, ПЕРЕРАБОТКА БИОМАССЫ И СТРАТЕГИИ СОКРАЩЕНИЯ ПОСТУБОРОЧНЫХ ПОТЕРЬ	219
<i>Эгамбердиев Хумоюн Хамрокулович</i>	
HOVUZ BALIQCHILIGI XO'JALIKLARIDA REJALASHTIRISHNING MUDDATLARI VA BOSQICHLARI	227
<i>Dosmuratova Shaxista Kengashovna, Menglikulov Bakhtiyor Yusupovich</i>	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA KICHIK BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	233
<i>Ergashev Jamshid Jamoliddinovich</i>	
KON-METALLURGIYA KORXONALARINING KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA KPINING O'RNI VA AHAMIYATI.....	237
<i>Ergashov Botirjon Ergashovich</i>	
SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	245
<i>Ahmadjanov Ilyosbek</i>	
ACCELERATING SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT IN RURAL AREAS THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES: A COMPREHENSIVE ANALYSIS	250
<i>O.Q. Xudayberdiyeva, Z.B. Negmatullayeva</i>	
ISSIQXONALARDAN FOYDALANISHNING OZIY-OVQAT XAVFSIZLIGIGA TA'SIRI BO'YICHA MUAMMONI ASOSLASH VA UNING MILLIY MANFAATLARGA ALOQADORLIGINI ANIQLASH	256
<i>Otavullaev Sukhrob Sa'dullo o'g'li</i>	
NAMANGAN VILOYATIDA DON MAHSULOTLARI NARXLARINI SHAKLLANTIRISHDA BOZOR TAJRIBASI	260
<i>Bahriddinov Jahongirbek Ravshanjon o'g'li</i>	
RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISHNING JAHON TAJRIBASI: MUAMMO VA ISTIQBOL	264
<i>Mamadaliyev Akmaljon</i>	
ПОВЫШЕНИЕ СОЦИАЛЬНОЙ ЗНАЧИМОСТИ НАЛОГОВ В НОВОЙ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИТУАЦИИ.....	269
<i>Зайналов Джахонгир Расулович</i>	
FARG'ONA VODIYSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDIIY XUSUSIYATLARI	274
<i>Murodxiyeva Feruza Majidovna</i>	
TOG' VA TOG'OLDI HUDUDLARIDA IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI BARQARORLIGINI TA'MINLASH STRATEGIYALARI.....	280
<i>Abduliyeva Gulshan Maxmudovna</i>	
LABOR MIGRATION IN UZBEKISTAN: SOCIO-ECONOMIC TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS	285
<i>Razakova Barno Sayfiyeva</i>	
U-NET BASED POLYP SEGMENTATION ON KVASIR-SEG DATASET: PERFORMANCE EVALUATION AND COMPARISON WITH STATE-OF-THE-ART METHODS	289
<i>Mukhriddin Arabboev, Shohruh Begmatov, Sukhrob Bobojanov</i>	

IQTISODIYOT TARMOQLARI VA SOHALARI RIVOJLANISHIDA SUN'IIY INTELLEKTDAN FOYDALANISH MASALALARI	300
Davletov Islambek Xalikovich, Normirzayev Ulmasjon Muzaffarjon o'g'li	
IQTISODIYOTDA SAMARALI RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH SHART-SHAROITLARI VA OMILLARI	304
Karimova Iroda Abdusattarovna	
"MENING MAKTABIM" LOYIHASINI OMMALASHTIRISH BO'YICHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	311
Dilshod Pulatov, Xamidaxon Akbarova, Dildora Mirzayeva	
ISSUES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE EDUCATION MARKET	320
Inomiddin Imomov	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДА ОЦЕНКИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ С УЧЕТОМ СТЕПЕНИ НОВИЗНЫ И ЭФФЕКТОВ	324
Алиева Эльнара Аметовна	
ИНТЕГРАЦИЯ ЦИФРОВЫХ БИЗНЕС-МОДЕЛЕЙ В СИСТЕМУ КОНКУРЕНТНЫХ ПРЕИМУЩЕСТВ ПРЕДПРИЯТИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ	331
Назарова Гулчехра Нурмуханбетовна	
ECONOMIC GROWTH: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECT	336
Bustonov Mansurjon Mardonakulovich	
AGROKLASTERDAGI XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLAR O'RTASIDAGI O'ZARO ALOQALAR MEKANIZMINING BUGUNGI HOLATI	342
Xaydarov Sardor Komil o'g'li	
SIMSIZ ALOQA TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA TEMIR YO'L STANSIYALARIDA POYEZDLAR HARAKATINI TASHKIL ETISH	350
Jonikulov Egamberdi Shavkat o'g'li	
GENDER SIYOSATI VA DEMOGRAFIK O'SISHNING INSON KAPITALIGA TA'SIRI	357
Ruzmetova Gulira'no Atabekovna	
СОСТОЯНИЕ ВИТАМИННО-МИНЕРАЛЬНОГО ОБМЕНА (ВИТАМИН D, КАЛЬЦИЙ, МАГНИЙ, ФОСФОР) У ДЕТЕЙ РАННЕГО ВОЗРАСТА С ОСТРОЙ ПНЕВМОНИЕЙ НА ФОНЕ ВЕГЕТАТИВНЫХ ДИСФУНКЦИЙ	364
Абдурахмонов Жасур Нематович, Шарипова Олия Аскарровна, Бахронов Шерзод Самиевич	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TARKIBIY TUZILISHI	373
Kalandarova Elnura Muzaffar qizi	
ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ОЦЕНКИ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ АО ХУДУДГАЗТАЪМИНОТ	377
Хусанов Дурбек Нишанович	
ТЕМИР YO'L TRANSPORTIDA NAZORAT GABARIT QURILMALARINING ZAMONAVIY HOLATI, TAHLILI VA HARAKAT TAKRIBI GABARITLARINI ANIQLASH USULINI TAKOMILLASHTIRISH	384
Xidirov Erkin Irgashovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISH VA SAMARALI TAQSIMLASHDA RIVOJLANGAN XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI	391
Amanbaev Amanali Ortazbaevich	
GLOBAL DARAJADA FAOLIYAT YURITADIGAN BRONLASH TIZIMLARINING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI	396
Ismatillaeva Sitara Sayfidin qizi	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA INFRATUZILMA LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNING NORMATIV-HUQUQIY ASOSLARI	403
Akmal Shodiyev	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQUVCHI KORXONALARDA LIZING MUNOSABATLARI HISOBİ	408
Inamov Abdusalom Muhamadovich, Inomov Sardor Abdusalomovich, Inomov Hasanboy Abdusalom o'g'li	

O'TKIR BRONXOLIT BILAN KASALLANGAN BOLALARDA KATAMNEZNING EKOLOGIK OMILLAR TA'SIRIDA UZIGA XOS KECHISHI.....	412
Azimova Kamola Talatovna	
THEORETICAL ASPECTS OF STUDYING CONCEPTS RELATED TO YOUTH TOURISM	416
Norboyev Allayor Ismoilovich, Mansurova Zebuniso Abdurashidovna	
THE ESSEINTIAL STRATEGIES WAYS OF SERICULTURE INDUSTRY OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	420
Khojimatov Ravshanbek Rasuljonovich	
BLENDED LEARNING PLATFORMASI KANSEPSIYASI, ARXITEKTURASI VA FUNKSIONAL TUZILMASI.....	425
Qobulova Madina Tuxbatillo qizi, Mirzaaxmedov Muxammadbobur Karimberdiyevich	
ASALARICHILIKNI RIVOJLANTIRISHNING AHOLI DAROMADLARI VA FAROVONLIGIGA TA'SIRI: IQTISODIY TAHLIL VA EKONOMETRIK BAHOLASH	430
Kuanishbay Berdimuratov	
MARKETING EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHGA OID XORIJIY YONDASHUVLAR TAHLILI	434
Sobirov Azizbek Avazbekovich	
УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ДЕНЕЖНЫМИ ПОТОКАМИ ОРГАНИЗАЦИИ	443
Бабахонов Бабуржон Шухрат угли	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIGA SOLIQ IMTIYOZLARINI QO'LLASH MASALALARI.....	449
Ibroximov Muxammadjon Abdullajanovich	
QISHLOQ XO'JALIGIDA LOGISTIKA BOSHQARUVINING RAQAMLI MODEL VA UNING SAMARADORLIGI	453
Olimova Bahora Shuxratovna	
СУЩНОСТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ФИНАНСОВЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	463
Муминходжаева Дилноза Рамизовна	
ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И АНАЛИТИЧЕСКИХ ПЛАТФОРМ	468
Дурманов Акмал Шаймарданович	
УПРАВЛЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫМ РАЗВИТИЕМ СОЦИАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ: ВЫЗОВЫ И НАПРАВЛЕНИЯ РЕФОРМ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ И ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА.....	477
Холмуратов Джахонгир Салимбек угли	
O'ZBEKISTONDA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB ETISHDA TIJORAT BANKLARINING ROLI.....	483
Yuldashev Erkin Xusanovich	
MINTAQAVIY INVESTITSIYA-INNOVASION JARAYONLARGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	489
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
AGROKLAsterLARDA ICHKI SOTISH JARAYONIDA TRANSFERT BAHOLARNI BELGILASH USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH	495
Eshmuradov Ulug'bek Tashmuratovich	
INTERNATIONAL EXPERIENCE IN THE DEVELOPMENT OF MICE TOURISM AND ITS ADAPTATION TO THE CONDITIONS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	501
Ilkhomova Gulnoza Zayniddin kizi	
MUHANDISLIK KONSTRUKSIYALARIDA MURAKKAB SIRTLARNI CHIZMA GEOMETRIYA YORDAMIDA TAHLIL QILISH.....	507
Qutbtiddinov Hikmatillo Qudratillo o'g'li	
TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI VA ULARNING IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	512
Umarova Munira Muxitdinovna	

JINDA ARRALI SILINDR TISHLARIDAN TOLANI AJRATISH JARAYONINI HAVO OQIMI ASOSIDA OPTIMALLASHTIRUVCHI ENERGIYA TEJAMKOR QURILMANI MODELLASHTIRISH.....	516
Mirzakarimov Mirsharofiddin Mirzaabdurahimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI TOMONIDAN ISHLAB CHIQARILGAN MAHSULOTLARNI XORIJGA EKSPORT QILISH MEKANIZMLARI	524
Matkarimov Anvar Tajimatovich	
MUHANDISLIK KONSTRUKSIYALARIDA MURAKKAB SIRTLARNI CHIZMA GEOMETRIYA YORDAMIDA TAHLIL QILISH	528
Qutbtiddinov Hikmatillo Qudratillo o'g'li	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINI SOLIQ NAZORATINI AMALGA OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	533
Ismailov Bobir Salomovich	
QISHLOQ XO'JALIK KORXONALARIDA KAPITAL QO'YILMALAR XUSUSIYATLARI VA ULAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH	540
Baxriyev Muxiddin Sheraliyevich	
QISHLOQ XO'JALIK KORXONALARIDA ASOSIY VOSITALAR VA ULAR BUXGALTERIYA HISOBINING XUSUSIYATLARI.....	545
Fayzullayev Murodjon Nematulayevich	
O'ZBEKISTONDA KLASSTER IQTISODIYOTI: INVESTITSİYALAR, EKSPORT VA SANOAT ISHLAB CHIQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI (2022-2024-YILLAR KESIMIDA).....	550
O'rinboyev Ulug'bek Otabekovich, Jabbarov Majidbek Erzodovich, Ruzmetova Gulira'no Atabekovna	
GLOBAL YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA EKOLOGIK, IJTIMOY-IQTISODIY OMILLARNING TAHLILI	556
M.M.Muminova	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA SMART TURIZM SHAROITIDA TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY TAJRIBASI VA O'ZBEKISTON ISTIQBOLLARI	565
Najmidinov Azizbek Bahrom o'g'li	
ТЕКУЩИЕ УГРОЗЫ И ВЫЗОВЫ, СВЯЗАННЫЕ С МИГРАЦИОННЫМИ КРИЗИСАМИ	571
Бегматов Хусанбек	
ELEKTRON TIJORAT SEKTORI UCHUN ONLAYN REKLAMA SAMARADORLIGINI BAHOLASH	575
Rajabova Dilbar Ixtiyor qizi	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA O'ZBEKISTON MEVA-SABZAVOTCHILIK SOHASIDA MAHSULOT YETISHTIRISHDAN TORTIB UNI BOZORGA CHIQARISHGACHA BO'LGAN JARAYONDA NEYROMARKETING TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI	582
Sadiy Shukrillo Asatillo o'g'li	
YOSH TADBIRKORLAR FAOLIYATIDA INNOVATSION G'OYALARNING AMALIY AHAMIYATI	590
Ergashev Oybek Xaydaraliyevich	
ТЕХНОЛОГИЯ НЕТРАДИЦИОННОГО СБАЛАНСИРОВАННОГО КОМБИКОРМА, С ОБОГАЩЕННЫМ БЕЛКОМ И ФЕРМЕНТАМИ СОСТАВОМ ИЗ ГРИБКА PLEUROTUS OSTREATUS.....	594
Ниезов Хусан Ниез угли	
MINTAQAVIY RIVOJLANISH INDIKATOR TIZIMINING AHAMIYATI	601
Turdiyev Ulug'bek Qayumovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH BO'YICHA DAVLAT SIYOSATI	608
Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
TO'QIMACHILIK KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI BOSHQARISH JARAYONI VA TIZIMI	612
Xonkeldiyeva Komilaxon Ravshanjon qizi	

SPORT SANOATINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA OID XORIJIY TAJRIBALAR TAHLILI.....	616
Xamraqulov Ixtiyor Baxtiyorovich	
MARKAZLASHTIRILGAN DISPATCHERLIK TIZIMIDA POEZDLAR HARAKATI XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA AVTOMATLAR NAZARIYASIGA ASOSLANGAN INTEGRATSIYALASHGAN MATEMATIK MODEL.....	620
Muhiddinov Obidjon Omonjon o'g'li	
ПРОЦЕНТНЫЙ РИСК ПО КРЕДИТАМ: АНАЛИЗ, ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ.....	627
Абдуллаев Шахобиддин Шамсиддинович	
REDUCTION OF GREENHOUSE GAS EMISSIONS: EMISSION QUOTAS OR MANDATORY CONTROL TECHNOLOGIES	633
Bobonov Doston Abdumo'min o'g'li, Qozoqboyev Jasur Abduvali o'g'li	
AYOLLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA).....	637
Raximova Moxigul Isroiljonovna	
ПОЛУЧЕНИЕ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО ЦЕМЕНТА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ВОЗОБНОВЛЯЕМЫХ ИСТОЧНИКОВ ЭНЕРГИИ.....	643
Арипова Мастура Хикматовна, Ташбаев Джахангир Назим угли	
МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОМЫШЛЕННЫХ ГОРЕЛОК И ИССЛЕДОВАНИЕ ИХ ТЕПЛОВОЙ НАГРУЗКИ	652
Ражабов Азамат Тоирович	
QISHLOQ XO'JALIK TEXNIKALARI MARKETINGI VA UNING SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI.....	658
Xolmirzayev Bobur Mansurovich	
ПРИМЕНЕНИЕ СУБСИДИАРНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ НА ДОСУДЕБНОЙ СТАДИИ АНКРОТСТВА: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И ВОЗМОЖНОСТИ ВНЕДРЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	663
Хамзина Динара Рашатовна	
YASHIL REKREATSION TURIZM KONSEPSIYASINI JORIY ETISHNING ILMIY-AMALIY JIHATLARI.....	669
Baxriyeva Zarina Nasimovna	
KORXONALARDA DIVERSIFIKATSIYA SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHDA IQTISODIY MEKANIZMLARINING O'RNI	672
Mirzarayimova Feruza Zokirjon qizi, Levakov Izzatulla Nematillayevich	
QALINLIGI 2 MM BO'LGAN TASMALI LISTLARNI SOVUQ HOLATDA PROKATLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH	679
Yusupov Abdulaziz Abdullajanovich, Saydumarov Botir Muradovich, Arslonov Asadbek G'aybulla o'g'li	
HUDUDIIY TARMOQLANGAN AVTOMOBIL YO'LLARI MUHANDISLIK INSHOOTLARI KOMPLEKSINI LOYIHALASH VA QURISH JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH.....	682
Zikrayev Akmaljon Alimovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIDA DAROMADLARNI OSHIRISH YO'LLARI.....	688
Ostonaqulova Gulchehraxon Muhammadyoqub qizi	
"MIKROSIMULYATSION MODELLAR" VA ULAR YORDAMIDA IQTISODIY SIYOSATGA OID QARORLARNING TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIGA TA'SIRINI BAHOLASHDAGI AHAMIYATI.....	694
Mualliflar Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Raxmonov Doniyor Ixtiyorjon o'g'li, Ortiqova Niginabonu Alisher qizi, Raxmonov Jo'rabek Hamroyevich	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARI TUZILMAVIY KO'RSATKICHLAR TIZIMI VA TAMOIYILLARI.....	702
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
MOLIYAVIY REJALASHTIRISH VA TARTIBGA SOLISH	707
Sharoxmatov Abduraxim Abdulamitovich	

SMART SOATLAR YORDAMIDA BEMORLAR SALOMATLIGINI NAZORAT QILISH.....	712
Alimqulov Nurmuhammad Muqumjon o'g'li, Eraliyev Humoyun Ma'mirjon o'g'li, Madaminova Mahliyo Bahodirjon qizi	
PENSIYA JAMG'ARMASI FAOLIYATINI TARTIBGA SOLISHDA DAVLATNING ROLI	718
Sherjonov Doniyor Saparbayevich	
TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA BARQAROR RIVOJLANISH IMKONIYATLARINI BAHOLASH.....	722
Karimov Ma'ruf Ixtiyorovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA ISLOM MOLIYASINING AHAMIYATI	726
Sultonov Baxtiyor Baxodirovich	
UCH FAZALI IKKI CHULG'AMLI MOYLI TRANSFORMATORLARNING ISSIQLIK HISOBINI MODELLASHTIRISH VA TADQIQ QILISH	731
Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Omonboyev Dilrux Nuraddin o'g'li	
ERKIN IQTISODIY ZONALARNING RIVOJLANISHI BOSQICHLARI	736
Mamadiyev Elyor Akmalovich, Sharipov K. A.	
MOLIYAVIY INKLYUZIYANING IJTIMOIIY TABAQALANISHGA TA'SIRINING NAZARIY JIHATLARI.....	740
Adashaliyev Baxtiyorjon Valisher o'g'li	
ВОПРОСЫ ТРАНСФОРМАЦИИ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ К МЕЖДУНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА	746
Муҳидинов Аюббек Нуритдинович	
РОЛЬ КОЛЛЕКТОРНО-ДРЕНАЖНЫХ СИСТЕМ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ	753
Жангабаев Данияр Мансурович, Хожамуратова Роза Тажимуратовна	
ASSESSMENT OF ESG INDICES OF PRESTIGIOUS HOTELS IN UZBEKISTAN	759
Saidova Madina Xayrullo qizi	
FISKAL SIYOSATDA MAHALLIY BUDJETLAR MUSTAQILLIGINI OSHIRISHNING MOLIYAVIY INSTRUMENTLARI	765
Muxitdinov Sidikxo'ja Akobirxo'ja o'g'li	
TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA TIJORAT BANKLARI KREDITLASH AMALIYOTINING XORIIY TAJRIBASI.....	771
Jabbarov Nodir Umirovich	
AKSIZ SOLINISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY TA'SIRI	775
Abdulxayeva Shaxnoza Muxammadiyevna	
O'ZBEKISTONDA QISHLOQ XO'JALIGINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI VA UNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	781
Shavkat Djumaniyazov	
EKISHDA CHIGITNI BIR XIL TARQATISH VA OPTIMALLASHTIRISH USULLARI.....	787
Imomov Shavkat Jaxonovich, Nuritov Ikrom Rajabovich, Babamuradov Anvar Baxtiyorovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKDA KOMPLEKS IQTISODIY TAHLIL TIZIMINI JORIY ETISH	790
Akbarov Akramjon Ibroximjonovich	
INNOVATION FAOLIYAT XARAJATLARINING BUXGALTYERIYA HISOB VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	793
Mustafoev Akbar Mustafo o'g'li	
INTELLIGENT SYSTEM FOR MONITORING AND MANAGEMENT OF THE VEGETABLE OIL REFINING PROCESS	798
Ortiqov Elbek Elmirza o'g'li	
O'ZBEKISTONDA KREATIV INDUSTRIYA VA EVENT-MENEJMENTNING HUQUQIY-ME'YORIY ASOSLARI.....	806
Shaxabatdin Maxamatdinov Isak uli	

РОЛЬ И РАЗВИТИЕ ТРАНСПОРТНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В ТОРГОВЫХ ОТНОШЕНИЯХ МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И КИТАЕМ.....	812
Wang Jianhong, Норов Улугбек Ирискулович	
FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA YORDAMCHI ISHLAB CHIQUARISH JARAYONLARI HISOBI VA YORDAMCHI MAHSULOTLAR TANNARXINI ANIQLASHNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	816
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARINI STRATEGIK BOSHQARUV HISOBI DOIRASIDA SHAKLLANTIRISH VA ULARNING HOLATINI TAHLIL QILISH	821
Hamroyeva Zuhra Amiral qizi	
К ВОПРОСУ РАСЧЕТА МОЩНОСТИ, НЕОБХОДИМОЙ ДЛЯ РАЗОГРЕВА КРОМОК ТРУБНОЙ ЗАГОТОВКИ ДО ТЕМПЕРАТУРЫ СВАРКИ	825
Заиркулов Элёр Ёкубжон ўғли	
TEKNOLOGIK JARAYONLARNI BOSHQARISHNING AVTOMATLASHTIRILGAN TIZIMLARI	830
Bekishev Allabergen Yergashevich, Hamadulloyev Diyorbek Hasanboy o'g'li	
ESG (ENVIRONMENTAL, SOCIAL AND GOVERNANCE) TAMOIYILLARINING IQTISODIY RIVOJLANISH VA KORPORATIV FAOLIYATGA TA'SIRI: MAKRO VA MIKRO DARAJADAGI TAHLIL	834
Murtozayev Sardorbek Abdijalil o'g'li	
TESTING THE STATISTICAL SIGNIFICANCE OF DYNAMIC MODELS IN ECONOMICS	838
Muradov Rustamjon Sobitkhonovich	
REAL IQTISODIY DAVRLAR NAZARIYASI VA UNDAN MAKROIQTISODIY TADQIQOTLARDA FOYDALANISH.....	843
Rustamov Narzillo Istamovich	
РАСЧЕТ РАСТЯЖЕНИЯ ДРЕВЕСИНЫ И ДЕРЕВЯННЫХ КОНСТРУКЦИЙ ИЗ МЕСТНЫХ ДРЕВЕСНЫХ МАТЕРИАЛОВ ПОД ДИНАМИЧЕСКИМИ НАГРУЗКАМИ.....	848
Юнусалиев Эльмурод Мухаммадьякубович, Ташпулатов Илхомжон Бахтиёрович	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ И ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ФОНДОВОГО РЫНКА: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ УЗБЕКИСТАНА	854
Евгений Юрьевич Шек	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ КЛАСТЕРОВ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	860
Шодмонов Қобилжон Қахрамон ўғли	
AGRAR IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	870
Ibrohimova Maqsuda Muhammadjon qizi, Ibrohimova Muazzam Muhammadjon qizi	
XORAZM VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING EKSPORT SALOHİYATIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA BU BORADAGI MUAMMOLAR	873
Raxmatullayev Umarbek Ulug'bekovich	
ДАТЧИКИ ИНТЕРНЕТА ВЕЩЕЙ И ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДЛЯ МОНИТОРИНГА ТЕПЛИЧНЫХ КОМПЛЕКСОВ	878
Самадов Эльёр Эркинович	
МЕТОДЫ ОПТИМИЗАЦИИ РАБОТЫ ЭКСКАВАТОРНО-АВТОМОБИЛЬНОГО КОМПЛЕКСА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ НА ОТКРЫТЫХ ГОРНЫХ РАБОТАХ	884
Аннакулов Тулкин Жовбекович, Нормонов Шамсиддин Нураддинович	
ПРОГНОЗИРУЮЩЕЕ УПРАВЛЕНИЕ СЛОЖНЫМИ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИМИ ПРОЦЕССАМИ И ПРОИЗВОДСТВАМИ НА ОСНОВЕ НЕЙРОННЫХ СЕТЕЙ	892
Гулямов Шухрат Манапович	

OLIY TA'LIM TASHKILOTI SUBYEKTLARIDA BUDJET MABLAG'LARI BO'YICHA XARAJATLAR HISOBINI YURITISH	896
<i>Xonimqulov Islom Ergash o'g'li</i>	
XIZMAT KO'RSATUVCHI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA MODDIY-TEXNIKA RESURSLARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR	901
<i>Kamoliddinov Ilxomjon Muxammadjonovich</i>	
THE HIDE AND SHADOW ECONOMY IN UZBEKISTAN	905
<i>Koshanov Abdimurat Azat uli, Abdimuratova Altingul Kalbayevna</i>	
SHAHAR AGLOMERATSIYALARI FAOLIYATINI TAHLIL QILISH VA BAHOLASH.....	910
<i>Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich</i>	
MOL-MULK SOLIG'I HISOB VA UNI TAKOMILLASHTIRISH	914
<i>Sh.M.Ergashev</i>	
HUDUDLARDA QURILISH OBYEKTLARINI QURILISH MATERIALLARI BILAN TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	918
<i>Najimov Iskander Perdebayevich</i>	
TOVAR MODDIY ZAXIRALAR AUDITIDA TAHLILY AMALLARNI O'TKAZISH VA ULARNING BOSQICHLARI.....	922
<i>Tajekeev Ziyatdin Kobeytinovich</i>	
МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К УПРАВЛЕНИЮ ЗАТРАТАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	927
<i>Минутдинова Лилия Тагировна</i>	
МОДЕРНИЗАЦИЯ ОСВЕЩЕНИЯ САЛОНОВ ВАГОНОВ МЕТРОПОЛИТЕНА ПУТЕМ ЗАМЕНЫ ЛАМП НАКАЛИВАНИЯ ЛБ-40 (ЛБ-36) НА СВЕТОДИОДНЫЕ LED-ЛАМПЫ	934
<i>Файзуллаев Асомитдин Аловитдинович, Нематов Эркин Хамраевич, Пирназаров Шохрух Холмурод угли</i>	
HUDUDY BARQAROR O'SISHDA INKLYUZIV IQTISODIY MEKANIZMLARNING ROLI	939
<i>Xamroqulov M.J.</i>	
UZBEKISTAN'S HIGHER EDUCATION SYSTEM STRENGTHENS ITS POSITION ON THE INTERNATIONAL STAGE.....	944
<i>Umarov Diyor Ravshanovich</i>	
YANGI TAKOMILLASHTIRILGAN PAXTA SEPARATORINI KORXONADA SINOV JARAYONIDAN O'TKAZISH.....	949
<i>Raximov Akbar Xolmurodovich</i>	
KICHIK BIZNESNI MOLIYALASHTIRISHNING OSIYO DAVLATLARI TAJRIBALARI: TAHLILY YONDASHUV	953
<i>Annaklichev Saxi Saparmuxamedovich</i>	
КИНЕТИЧЕСКАЯ АРХИТЕКТУРА НА ПРИМЕРЕ ДИНАМИЧЕСКИХ ФАСАДОВ	958
<i>Хайтов Суннатжон Истамович</i>	
TIJORAT BANKLARIDA MARKETING FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING AMALIY IMKONIYATLARI.....	963
<i>Ibragimova Shahlo Alimbayevna</i>	
ЗАКОНОМЕРНОСТИ ДЕСУЛЬФУРАЦИИ МЕТАЛЛА ШВА В ЗАВИСИМОСТИ ОТ СОСТАВА ШЛАКООБРАЗУЮЩЕЙ ОСНОВЫ ФЛЮСОВ	969
<i>Абралов Музаффар Махмудович</i>	
РОЛЬ СТРОИТЕЛЬНОЙ ОТРАСЛИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА И ИННОВАЦИОННОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ	975
<i>Бахрамов Зиядулла Баходирходжаевич</i>	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	979
<i>Yuldasheva Mexrunisa Qasimjan qizi</i>	
OLIY TA'LIM SOHASINI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA TRANSFORMATSIYA QILISHNING INSTITUTSIONAL VA ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	984
<i>Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li</i>	

XORIY TAJRIBASI ASOSIDA O'ZBEKISTONDA DAVLAT AKTIVLARI BO'YICHA INTERAKTIV MA'LUMOTLAR BAZASINI YARATISH ORQALI BUDJET XARAJATLARINI TAHLIL QILISH IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH.....	989
Dilshod Pulatov, Gulzara Kaxxarova	
TEMIR YO'L TRANSPORTINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	994
Raximov Xasan Shukurjonovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	1000
Yuldashev Doniyor Tairovich	
PENSIYA JAMG'ARMALARIDA HISOBNI TASHKIL ETISH VA XARAJATLAR SMETASI IJROSI BO'YICHA HISOBOTI TAHLILI	1005
Nurmanov Karjavbay Tilevbaevich, Nurmanov Din-Axmed Tilevbaevich	
MINTAQA SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI.....	1011
Axmedova Xumora Ibroxim qizi	
ELEKTR MARKAZLASHTIRISH TIZIMIDAGI BOSHQARISH VA NAZORAT RELELI BLOKINI (P62) ZAMONAVIY, KONTAKTSIZ ELEMENTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH HAMDA UNING MATEMATIK MODELINI ISHLAB CHIQISH	1015
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
KLASTERLAR FAOLIYATIDA DAVLAT QO'LLAB-QUVVATLASHI VA INVESTORLAR ROLI	1026
Karimova Nilufar Sadriddin qizi	
ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ ШЛАКООБРАЗУЮЩЕЙ ОСНОВЫ ПОКРЫТИЙ ЭЛЕКТРОДОВ ДЛЯ ИЗНОСОСТОЙКОЙ НАПЛАВКИ НА БАЗЕ МИНЕРАЛЬНО-СЫРЬЕВЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.....	1030
Садыков Жахонгир Насырджанович	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA QURILISH SANOATINING INVESTITSION JOZIBADORLIGI	1039
Boltayev Umidjon Talant o'g'li	
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФРАКРАСНЫХ ДАТЧИКОВ И ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В КОНТРОЛЕ КАЧЕСТВА ЗЕРНОВЫХ ПРОДУКТОВ	1044
Мухамедханов Улугбек Тургудович	
MINTAQA IQTISODIYOTINING IQTISODIY RIVOJLANISHINING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	1049
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA SUN'IY INTELLEKT VA BIG DATA ASOSIDA INNOVATSION XIZMATLARNI JORIY ETISH	1054
Nuriddinov Ziyovuddinxon Zuxriddin o'g'li	
ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ПРОЦЕССАМИ РАЗДЕЛЕНИЯ НА ОСНОВЕ БАЗ ЗНАНИЙ И ЦИФРОВЫХ МОДЕЛЕЙ	1059
Абдуллева Камола Рустамовна	
MATERIALLARNI MURAKKAB YASSI TRAEKTORIYALAR BO'YICHA DEFORMASIYALANTIRISHDA PLASTIK DEFORMASIYALANISH JARAYONLARI	1065
A.Xakimov, X.Xakimov	
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ АВТОМОБИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ	1073
Касымова Нозима Омиловна	
OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARI TA'MINOT ZANJIRINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIY TAJRIBASI	1077
Bekjanov Dilmurad Yo'ldashovich	

AUDITORLIK TEKSHIRUVINI REJALASHTIRISH USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	1082
Saidova Sevara Abdimumin qizi	
TIBBIYOT XODIMLARI MEHNAT FAOLLIGINI RAG‘BATLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI.....	1089
Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich	
RAQAMLASHTIRISH — ILM-FAN INTEGRATSIYASI, INSTITUTSIONAL O‘ZGARISHLAR VA SANOAT RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILI.....	1094
Umurzak Ablakulovich Radjabov	
FUQAROLIK JURNALISTIKASIDA GENDER MUVOZANATI: ILMIY YONDASHUVLAR TADRIJI	1101
Zakirova Oisha Vohid qizi	
AGLOMERATSIYA BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH BO‘YICHA XORIJIY MAMLAQATLAR TAJRIBASI VA UNDAN O‘ZBEKISTONDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	1109
Mardonov Shohruh Shuhrat o‘g‘li	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASTERLARIDA LOGISTIK JARAYONLARNI OPTIMALLASHTIRISH VA TA‘MINOT ZANJIRLARINI BOSHQARISH.....	1114
Nasimov Baxtiyor Vasiyevich	
KAMBAG‘ALLIKNI QISQARTIRISH BO‘YICHA DAVLAT DASTURLARI BAJARILISHIDA DAVLAT–XUSUSIY SHERIKCHILIKDAN FOYDALANISH	1122
Mirzaxalikov Bobir Baxtiyorovich	
ВЛИЯНИЕ ПАРАМЕТРОВ СЕТЕВОГО ТРАФИКА НА КАЧЕСТВО ОБСЛУЖИВАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ СЕТЯХ: ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ	1127
Усманова Наргиза Бахтиёрбековна, Саиткамолова Гузаль Камильжон кизи	
TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA ORGANIK MAHSULOT ISHLAB CHIQRISHNING BARQAROR RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA.....	1141
Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi	
MAHALLIY BUDJET IJROSINI TA‘MINLASHDA G‘AZNACHILIK TIZIMINING INSTITUTSIONAL ROLI VA SAMARADORLIGI	1145
Tangriyeva Farida Abdulkarimovna	
O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA MEXANIKA MUHANDISLIGI TERMINLARINING LINGVISTIK XUSUSIYATLARI	1150
Mansurova Nafisa Qamariddinovna	
BUDJET SIYOSATI VA DAVLAT MOLIYASI BARQARORLIGI: O‘ZBEKISTON TAJRIBASI	1154
Karjavova Xurshida Abdumalikovna	
RESTORAN XIZMATLARI SOHASIDA REJALASHTIRILGAN ISTE‘MOL XULQ-ATVORI SHAKLLANISHINING PSIXOLOGIK MEXANIZMLARI	1159
Kamoliddin Mamatqulovich Ibodov	
MASHINASOZLIK KORHONALARIDA RAQAMLI EGIZAKLARNI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH	1163
Yusupov Azamat Alijonovich	
SUN‘IY INTELLEKT VA AVTOMATLASHTIRILGAN TIZIMLARNING PERSONALNI BOSHQARISHDAGI O‘RNI VA SAMARADORLIGI	1168
Axmedov Muzaffar Shokirjonovich	
MOLIYAVIY HISOBOTDA FIRIBGARLIK VA XATOLARNI ANIQLASH MASALALARI	1173
Xajimuratov Nizomjon Shukurullayevich	
BANKLAR FAOLIYATI MOLIYAVIY NATIJADORLIGINI TA‘MINLASHNING OSIYO MAMLAKATLARI TAJRIBALARI.....	1178
Alimjanova Dilrabo Sobirjanovna	

XALQARO TAJRIBA ASOSIDA YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	1183
Mahmadazizov Eldorjon Marifjon o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING KREDIT SIYOSATI ORQALI KREDIT RISKLARNI BOSHQARISH.....	1187
Anvarov Asliddin Nabijon o'g'li	
DAVLAT BUDJETI MABLAG'LARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA MOLIYAVIY NAZORATNING AHAMIYATI	1191
Temirov Muradjon Najmitdinovich	
EGILUVCHI TEMIR-BETON ELEMENTLARNING KUCHLANGANLIK– DEFORMATSIYALANUVCHANLIK HOLATIDA BETON DEFORMATSIYASINI HISOBGA OLISH	1195
Xolmirzaev Sattar Abdujabbarovich	
АНАЛИЗ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ АО «УЗБЕКНЕФТЕГАЗ» ПО ВНЕДРЕНИЮ МСФО 15 НА КОНТРАКТЫ С ПОКУПАТЕЛЯМИ	1201
Тошпулатова Мунисабону Иброхим кизи	
BUXORO VILOYATI AGROSANOAT SOHASIDA INNOVATSION MARKETINGNING JORIY ETISH HOLATI, HUDUDIY XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	1209
Tuksanov Ilxomjon Ismatovich	

BUXORO VILOYATI AGROSANOAT SOHASIDA INNOVATSION MARKETINGNING JORIY ETISH HOLATI, HUDUDIIY XUSUSIYATLARI VA RIVOJLANTIRISH YO‘LLARI

Tuksanov Ilxomjon Ismatovich

Agrosanoat majmui ustidan nazorat qilish inspeksiyasining
Buxoro viloyat boshqarmasi bosh mutaxassisi
Qisqa “O‘zagroinspeksiya”ning Buxoro viloyat boshqarmasi bosh mutaxassisi

Annotatsiya. Maqolada Buxoro viloyati agrosanoat tarmoq korxonalarida innovatsion marketing dasturlaridan foydalanishning milliy xususiyatlari aniqlanib, uni rivojlantirish imkoniyatlari bo'yicha ilmiy taklif va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: marketing, an'anaviy marketing, innovatsiya, innovatsion marketing, agrosanoat jozibadorligi, marketing vositalari, agromarketing.

Abstract. The article identifies the national characteristics of using innovative marketing programs in agro-industrial enterprises of the Bukhara region and develops scientific proposals and practical recommendations for their further development.

Keywords: marketing, traditional marketing, innovation, innovative marketing, agro-industrial attractiveness, marketing tools, agromarketing.

Аннотация. В статье выявляются национальные особенности использования инновационных маркетинговых программ на агропромышленных предприятиях Бухарской области, а также разработаны научные предложения и практические рекомендации по их дальнейшему развитию.

Ключевые слова: маркетинг, традиционный маркетинг, инновации, инновационный маркетинг, агропромышленная привлекательность, маркетинговые инструменты, агромаркетинг.

KIRISH

Jahon xo'jaligi amal qilishida agrosanoat tarmog'i turli milliy iqtisodiyotlar sharoitida aholini oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlash xavfsizligiga erishish, mamlakatda ishlab chiqarilayotgan qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishlash hisobiga sohada qo'shilgan qiymat zanjirini yaratish, mazkur tarmoqlarning investitsion jozibadorligini oshirish orqali yuqori texnologik mahsulotlar ishlab chiqarish hajmini oshirish hisobiga iste'molchilarni jalb etish salohiyati nisbatan yuqori bo'lgan, mamlakat milliy iqtisodiyotining ijtimoiy va iqtisodiy jihatdan barqarorligi hamda xavfsizligini ta'minlash imkonini beruvchi strategik ahamiyati yuqori bo'lgan tarmoqlar qatorida o'rin egallashi bilan xarakterlanadi. Shu sababli har qanday mamlakatlar o'z milliy agrosanoat tarmoqlarining global darajadagi raqobatbardoshligini ta'minlash, jumladan, sohaning jozibadorligini oshirish orqali iste'molchilar talablariga mos keladigan mahsulotlar ishlab chiqarish amaliyotini rivojlantirish borasida davlat tomonidan amalga oshiriladigan islohotlar samaradorligini ta'minlashga ustuvorlik qaratadilar.

Xususan, Buxoro viloyati agrosanoat tarmog'i o'zining tabiiy-iqlimiy shart-sharoitlari, tarmoqning mehnat resurslari bilan ta'minlanganlik holati, qishloq xo'jaligi va sohada yetishtirilayotgan mahsulotlarni qayta ishlash

sanoatida bog'dorchilik, uzumchilik, chorvachilik va paxtachilik kabi yo'nalishlari bilan respublikaning boshqa viloyatlariga nisbatan ajralib turadi. Jumladan, so'nggi yillarda hududiy agrosanoat tarmog'ini rivojlantirishga qaratilgan dasturlar, sohada raqobat muhitini yanada bozor elementlari bilan to'yintirib, uni chuqurlashtirish uchun zamin yaratishi natijasida aksariyat tarmoq subyektlari faoliyatida marketing, ayniqsa, innovatsion marketing usullaridan foydalanish amaliyotiga jadallik bilan o'tib borilmoqda. Ushbu vaziyat bugungi kunda hududiy agrosanoat subyektlari faoliyatida qo'llanilayotgan innovatsion marketing usullarini tizimli tartibda tahlil qilish orqali ularni yanada rivojlantirish imkoniyatlarini aniqlash zaruriyatini vujudga keltiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Umuman olganda, mamlakatimiz iqtisodiy jihatdan qishloq xo'jaligi va mazkur tarmoq mahsulotlarini qayta ishlash bo'yicha yuqori salohiyatga ega bo'lganligi sababli, mahalliy iqtisodchi olimlar tomonidan agrosanoat tarmoqlarini rivojlantirish borasida ko'p sonli ilmiy tadqiqotlar o'tkazilgan hisoblanadi. Jumladan, A. Abdiyev¹ davlat tomonidan qishloq xo'jaligi va sohada yaratilayotgan mahsulotlarni qayta ishlashni qo'llab-quvvatlashda agrar va sanoat tarmoqlari o'rtasidagi integratsion jarayonlarning chuqurlashuvi sharoitida agrosanoat tarmoqlarini shakllanishining milliy xususiyatlari, ularning tarkibiy jihatdan tuzilishi hamda mamlakat milliy iqtisodiyotidagi o'rnini yoritishga qaratilgan tadqiqotlarni o'tkazgan. A.A. Madaliyev² mahalliy agrosanoat tarmoqlarida ilmiy-texnik taraqqiyot va innovatsion rivojlanish o'rtasidagi o'zaro bog'liqliklarning konseptual asoslarini tadqiq etgan bo'lsa, X.S. Asatullayev³ meva va sabzavotchilik sohasida agrosanoat tarmog'ini klasterli usulda rivojlantirish orqali mahsulot ishlab chiqarish zanjirini tashkil etishning samarali usullarini aniqlashga qaratilgan ilmiy tadqiqotlarni olib borgan.

Shu bilan birgalikda, A.J. Abdulloyev⁴ mamlakatda iqtisodiy munosabatlarni liberallashtirish borasida amalga oshirilayotgan islohotlar sharoitida klasterli usulda tashkil etilgan agrosanoat tarmoqlarida amal qilayotgan boshqaruv amaliyotining uslubiy asoslarini takomillashtirish yo'nalishlari borasidagi ilmiy izlanishlarni olib borgan bo'lsa, N.N. Asqarov⁵ mahalliy agrosanoat tarmog'ini rivojlantirishda sohada ko'p tarmoqli tadbirkorlik subyektlari faoliyatini tashkil etishning uslubiy asoslarini takomillashtirish yo'nalishida ilmiy tadqiqotlarni o'tkazgan. D.A. Elov⁶ esa respublika viloyatlari kesimida qishloq xo'jaligi ixtisoslashuvidan kelib chiqib, agrosanoat ishlab chiqarishini rivojlantirish samaradorligini oshirishda kichik iqtisodiy subyektlar o'rtasidagi o'zaro kooperatsion munosabatlarni rivojlantirishning zamonaviy mexanizmlarini taklif etib, mamlakat agrosanoat tarmog'ining jozibadorligini oshirish mumkinligini ilmiy jihatdan isbotlab bergan hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida tizimli tahlil, tarixiylik va mantiqiylik, induksiya va deduksiya, analiz va sintez, qiyosiy va selektiv tanlab tadqiq qilish, monografik tahlil va guruhlash usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Viloyat agrosanoat subyektlari faoliyatida innovatsion marketing dasturlaridan foydalanish holatini tahlil qilishdan avval hududiy agrosanoat tarmoq xususiyatlariga e'tibor qaratishni lozim topdik. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, hududiy statistika boshqarmasi tomonidan umumlashtirilgan tartibda agrosanoat subyektlari soni bo'yicha ma'lumotlar jamlanmaganligi sababli, qishloq xo'jaligi va sanoat sohalarida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risidagi statistik ko'rsatkichlar tahlil qilindi. Viloyat statistika boshqarmasi ma'lumotlariga ko'ra, 2014–2024-yillarda hududiy qishloq xo'jaligida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni 3,1 martaga ortib, 907 tadan 2839 tagacha ko'paygan bo'lsa, sanoat sohasida ushbu ko'rsatkich 93,1 foizga ortib, ushbu sohada faoliyat ko'rsatayotgan subyektlar soni 1611 tadan 3110 tagacha yetganligi aniqlandi (1-rasm).

1 Abdiyev A. Agrosanoat majmuasi iqtisodiyoti: O'quv qo'llanma. Qarshi – 2007. – 270 bet

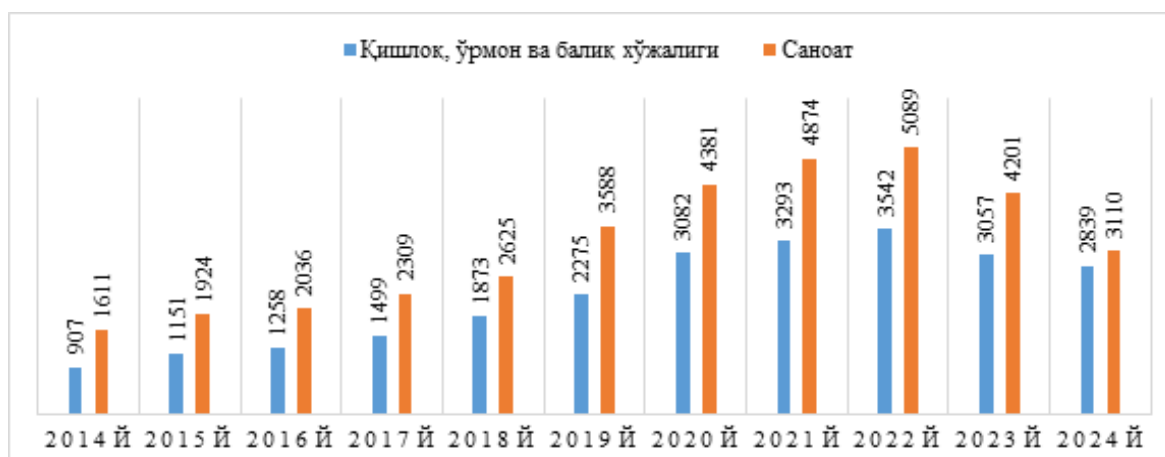
2 Madaliyev A.A. Agrosanoat sektorida ilmiy-texnik taraqqiyot va innovatsion rivojlanish konsepsiyasi (Monografiya). "Navro'z" nashriyoti, 2020. – 260 bet

3 Asatullayev X.S., Allaberganov Z.G. O'zbekiston Respublikasida klasterli tizim orqali agrosanoat samaradorligini oshirish yo'llari (Monografiya). "Fan va texnologiyalar nashriyot-matba uyi", 2020. – 190 bet

4 Abdulloyev A.J. Agroklastlar faoliyatini boshqarishning uslubiy asoslarini takomillashtirish. I.f.d. (DSc) diss. avtoref. Buxoro, 2024. – 34 bet.

5 Asqarov N.N. Qishloq xo'jaligida ko'p tarmoqli tadbirkorlik subyektlari faoliyatini rivojlantirishning ilmiy-uslubiy asoslari. I.f.d. (DSc) diss. avtoref. Buxoro, 2025. – 30 bet.

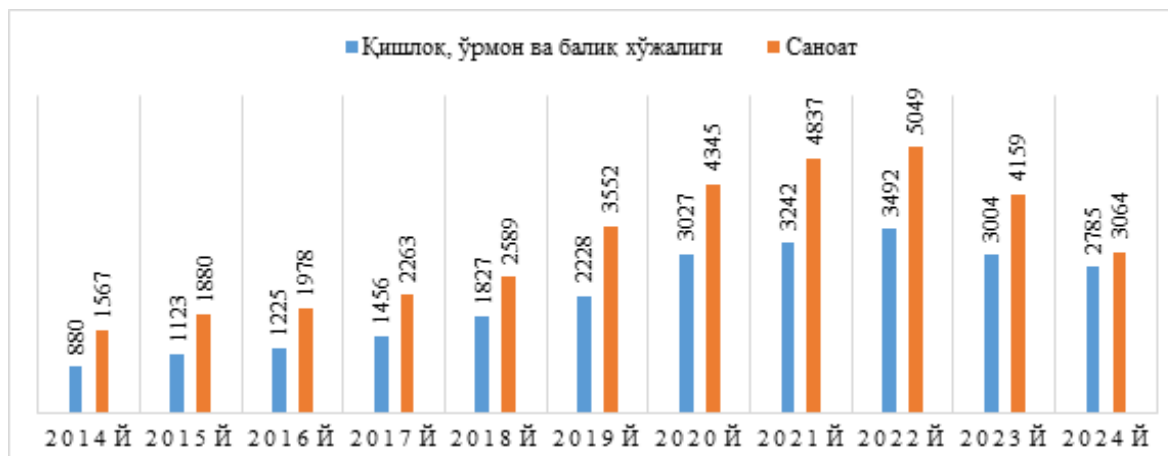
6 Elov D.A. Mintaqalarda qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish. I.f.d. (DSc) diss. Avtoref. Toshkent, 2024. – 30 bet

1-rasm. Buxoro viloyati qishloq xo'jaligi va sanoat sohasida faoliyati yuritayotgan xo'jalik subyektlari soni (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz, birlikda)⁷

Demak, hududiy agrosanoat tarmog'i tarkibiga kiruvchi qishloq xo'jaligi va sanoat sohalarida xo'jalik faoliyati yuritayotgan korxona va tashkilotlar sonining tahlil etilayotgan davrda ortib borish tendensiyasi hududiy rivojlanish salohiyatidan foydalanish samaradorligi ortishi bilan birgalikda, tarmoqda bozor raqobati kurashi tobora chuqurlashib borayotganligidan dalolat beradi, degan xulosaga kelish mumkin bo'ladi.

Shu bilan birgalikda, respublikaning turli hududlarida bo'lgani singari Buxoro viloyatida ham hududiy rivojlanish salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirish, jumladan, aholini tadbirkorlik faoliyatiga keng jalb qilish, kichik va o'rta turdagi tadbirkorlik faoliyatini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashga qaratilgan tizimli chora-tadbirlarning muntazam ravishda amalga oshirilishi natijasida hududiy agrosanoat tarmoqlarida faoliyat yurituvchi kichik va o'rta turdagi xo'jalik subyektlari sonining sezilarli darajada ortishiga erishildi. Viloyat statistika boshqarmasi ma'lumotlariga ko'ra, 2014–2024-yillarda hududiy qishloq xo'jaligi sohasida faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni 3,2 martaga ortib, 880 tadan 2785 tagacha yetgan bo'lsa, sanoat sohasida ushbu ko'rsatkich tahlil etilayotgan davrda 95,5 foizga ortib, 1567 tadan 3064 tagacha ko'payganligi aniqlandi (2-rasm).

2-rasm. Buxoro viloyati qishloq xo'jaligi va sanoat sohasida faoliyati yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlari soni (fermer va dehqon xo'jaliklarisiz, birlikda)⁸

Statistik ma'lumotlar tahliliga ko'ra, viloyat agrosanoat tarmoq tarkibiga kiruvchi qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi hamda sanoat tarmoqlarida faoliyat yuritayotgan subyektlar soni bo'yicha ko'rsatkichlar rivojlanish tendensiyalarida 2022-yildan keyingi davrda kuzatilgan pasayish (1–2-rasmlarga qarang) holatlari hududiy iqtisodiyot amal qilishida bozor raqobati kurashining chuqurlashuvi natijasida ayrim turdagi korxona va tashkilotlar faoliyatining to'xtatilishi, turli kichik va o'rta turdagi agrosanoat subyektlari faoliyatining o'zaro integratsion birlashmalar, jumladan, agroklastlar faoliyatiga qo'shilishi bilan bog'liq jarayonlar hisobiga yuzaga kelgan, degan xulosaga kelish mumkin bo'ladi.

7 Buxoro viloyati statistika boshqarmasi ma'lumotlari asosida tuzilgan

8 Buxoro viloyati statistika boshqarmasi ma'lumotlari asosida tuzilgan

Shuningdek, 2010–2024-yillarda viloyat ishlab chiqarish sanoati tarkibida agrosanoat tarmoq tarkibiga kiruvchi oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmining ulushi 16,4 foizdan 21 foizgacha, ichimliklar ishlab chiqarish 1,1 foizdan 1,4 foizgacha, kiyim-kechak ishlab chiqarish 1,2 foizdan 3,6 foizgacha ortgan bo'lsa, to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi 31,6 foizdan 19,1 foizgacha kamayganligi (1-jadvalga qarang) aniqlandi. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, viloyat sanoat ishlab chiqarishi tarkibida to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish hajmining pasayishi, bir tomondan, ushbu mahsulot turlari ayrim turdagi kiyim-kechak mahsulotlari ishlab chiqarish uchun oraliq mahsulot sifatida xizmat qilib, viloyatda klasterli yondashuv asosida iste'molga tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish hajmini oshirishga qaratilgan islohotlar sababli hududda ishlab chiqarilayotgan to'qimachilik mahsulotlarini qayta ishlash hajmi ortganligi, ikkinchi tomondan esa hududiy sanoat ishlab chiqarishi tarkibida boshqa turdagi yuqori qo'shilgan qiymatga ega bo'lgan texnologik mahsulotlar ishlab chiqarish amaliyotini rivojlantirishga ustuvorlik qaratilayotganligi bilan izohlanadi (1-jadval).

1-jadval. Buxoro viloyati sanoat ishlab chiqarishi tarkibida agrosanoat mahsulotlarining ulushi, foizda⁹

№	Sohalar	Yillar				2010-2024 yy.dagi o'zgarish (+/-)
		2010	2015	2020	2024	
1	Hududiy sanoat ishlab chiqarishi, jami	100,0	100,0	100,0	100,0	O'rtacha yillik o'sish 107,7 foiz
	jumladan:					
2	Oziq-ovqat mahsulotlari	16,4	25,2	16,6	21,0	+4,6%
3	To'qimachilik mahsulotlari	31,6	26,3	18,6	19,1	-12,5%
4	Kiyim-kechak mahsulotlari	1,2	0,4	3,6	3,6	+2,4%
5	Teri va unga tegishli mahsulotlar	0,2	0,1	0,1	0,2	O'zgarishsiz
6	Yog'och (mebeldan tashqari) poxol va to'qish uchun mteriallar	0,1	0,2	0,1	0,1	O'zgarishsiz

Shu o'rinda soha ekspertlari tomonidan viloyatning agrosanoat tarmog'ining hududiy xususiyatlari bo'yicha berilgan ma'lumotlarga to'xtalishni lozim topdik. Hududiy statistika boshqarmasi ekspertlari tomonidan berilgan ma'lumotlarga ko'ra, bugungi kunda viloyat agrosanoat tarmog'ida faoliyat yuritayotgan subyektlarning umumiy soni 5000 tadan ko'proq bo'lib, tarmoqning ustuvor sohalari sifatida paxtachilik, bog'dorchilik, chorvachilik va uzumchilikni keltirib o'tish mumkin bo'ladi (2-jadval).

2-jadval. Buxoro viloyati agrosanoat tarmog'ining xususiyatlari¹⁰

№	Ko'rsatkichlar	Hududiy tarmoq xususiyatlari
1	Agrosanoat subyektlari soni	Dehqon va fermer xo'jliklarini inobatga olmaganda, agrosanoat subyektlari soni 5000 tadan ortiq hisoblanadi (+5000)
2	Agrosanoatning ustuvor yo'nalishlari	Paxtachilik, bog'dorchilik, uzumchilik va chorvachilik yo'nalishlari hududiy agrosanoat rivojlanishida ustuvor ahamiyat kasb etadi
3	Eksportga yo'naltirilgan mahsulotlari	Hududiy agrosanoat subyektlari tomonidan ishlab chiqarilayotgan quritilgan mevalar, to'qimachilik va go'sht mahsulotlari eksportga yo'naltirilganlik holati boshqa mahsulotlarga nisbatan yuqori hisoblandi
4	Infratuzilm ta'minoti	Bugungi kunda hududiy agrosanoat tarmoqlarida raqamlashtirish jarayonlarini jadallashtirish maqsadida IT infratuzilmani rivojlantirishga qaratilgan investitsion loyihalaarga ustuvorlik qaratilmoqda

Shu bilan birgalikda, hududiy agrosanoat subyektlari tomonidan ishlab chiqarilayotgan quritilgan mevalar, to'qimachilik va go'sht mahsulotlari eksportga yo'naltirilgan bo'lib, bugungi kunda tarmoqda raqamlashtirish jarayonlarini jadallashtirish maqsadida tarmoq IT infratuzilmasini rivojlantirishga qaratilgan investitsion loyihalarga ustuvorlik qaratilayotganligi to'g'risida ma'lumotlar (2-jadvalga qarang) berilgan. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, hududiy IT infratuzilma ta'minotini rivojlantirishga qaratilgan investitsion loyihalarning amalga oshirilishi natijasida agrosanoat subyektlari faoliyatida raqamli marketing dasturlaridan foydalanish imkoniyatlarini yanada kengaytirishga erishiladi.

Demak, o'tkazilgan tahlillar asosida Buxoro viloyati hududiy agrosanoat tarmoqlarida xo'jalik faoliyati yuritayotgan subyektlarning iqtisodiy samaradorligi yildan yilga ortib, hududiy agrosanoat rivojlanish

9 Buxoro viloyati statistika boshqarmasi ma'lumotlari asosida tuzilgan

10 Buxoro viloyati statistika boshqarmasi ma'lumotlari asosida tuzilgan

salohiyatidan to'laonli foydalanish imkoniyatiga erishilmoqda, degan xulosaga kelish mumkin bo'ladi. Shu o'rinda hududiy agrosanoat subyektlari faoliyatida kuzatilayotgan ijobiy tendensiyalarda marketing dasturlaridan foydalanish amaliyotining tutgan o'zni, jumladan, tarmoq korxonalarida innovatsion marketing usullaridan foydalanish bilan bog'liq bo'lgan jihatlarini tadqiq etishni maqsadga muvofiq, deb hisoblaymiz (3-rasm).

3-rasm. Buxoro viloyati agrosanoat subyektlari faoliyatida qo'llanilayotgan innovatsion marketing usullari¹¹

Tahlillar bugungi kunda viloyat agrosanoatida nafaqat yirik, balki kichik va o'rta subyektlar faoliyatida innovatsion marketingning raqamli marketing, CRM tizimlari, Big Data tahlili, AR/VR texnologiyalari, ta'sir ko'rsatuvchi (Influencer) marketing hamda eksport (yoki global) marketing turlaridan (3-rasmga qarang) foydalanish amaliyotiga o'tib borilayotganligini ko'rsatdi. Hududiy agrosanoat subyektlari faoliyatida qo'llanilayotgan innovatsion marketing usullarining har biri o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, ular quyidagi tartibda izohlanadi.

Mahalliy agrosanoat subyektlari faoliyatida raqamli marketing usullaridan korxonalarning veb-saytlarini yaratish (SEO), ijtimoiy tarmoq marketingi (SMM) usullari asosida ishlab chiqilgan kontekstli reklama vositalari orqali o'zlari tomonidan ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarni targ'ib qilishda deyarli barcha turdagi subyektlar faoliyatiga joriy etilgan hisoblanadi. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, kichik turdagi agrosanoat subyektlari o'rtasida ham ushbu marketing usulidan foydalanilayotganligi aniqlandi.

CRM tizimlari marketingidan mahalliy agrosanoat subyektlari o'zlarining mijozlari to'g'risidagi ma'lumotlar bazalarini yaratish, ular bilan aloqa o'rnatish va o'rnatilgan aloqalarning uzluksizligini ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlarni ko'rishda hududdagi yirik va eksporter korxonalar faoliyatida keng foydalanilayotgan bo'lsa, o'rta darajadagi subyektlar ushbu tizimni o'z amaliyotlariga joriy etish bosqichida ekanligi bilan xarakterlanadi. Shuningdek, kichik agrosanoat subyektlari mazkur tizimdan foydalanish bo'yicha moliyaviy imkoniyatlari cheklanganligi sababli uni amaliyotda qo'llamaydi.

Big Data tahliliga asoslangan marketing usullaridan asosan eksporter hisoblangan va yirik turdagi agrosanoat subyektlari mahalliy hamda tashqi bozorlardagi rivojlanish tendensiyalari, bozor talabi va raqobatchilarning holati bo'yicha ma'lumotlarni jamlash asosida boshqaruv qarorlarini qabul qilish amaliyotini joriy etish bo'yicha ishlarni amalga oshirmoqda.

AR/VR texnologiyalariga asoslangan marketing dasturlaridan ham asosan hududiy yirik agrosanoat subyektlari va soha eksporterlari o'zlari ishlab chiqargan mahsulotlarni virtual muhitda namoyish qilish orqali iste'molchilar e'tiborini tortishga qaratilgan chora-tadbirlarni ko'rishda foydalanish amaliyotiga o'tmoqda. Mazkur marketing usuli tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatidan foydalanish samaradorligini oshirish bilan birgalikda, korxona mijozlariga u tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar bo'yicha ma'lumotlarni istalgan vaqtda hamda istalgan formatda taqdim etish imkoniyatini yaratib, korxona bilan mijoz o'rtasidagi o'zaro aloqalarning ishonchlilik darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Ta'sir ko'rsatuvchi (Influencer) marketing dasturlari mahalliy agrosanoat tarmoqlarining eksporterlari faoliyatida rivojlangan bo'lib, bugungi kunda tarmoqdagi yirik korxonalar, jumladan, agroklastlar faoliyatida ham ushbu marketing usulidan foydalanish amaliyotini yo'lga qo'yishga qaratilgan ishlar amalga oshirilmoqda. Shuningdek, yuqorida keltirilgan Big Data tahlili va AR/VR texnologiyalariga asoslangan marketing usullaridan foydalanish amaliyotida bo'lgani singari, ta'sir ko'rsatuvchi (Influencer) marketing usulidan foydalanishda ham kichik va o'rta turdagi agrosanoat subyektlari faoliyatida moliyaviy imkoniyatlarning cheklanganligi muammosi kuzatilmoqda. Ushbu usuldan foydalanishda mahalliy agrosanoat subyektlari turli katta auditoriyaga ega bo'lgan bloggerlar, yuqori martabali shaxslar va ommaviy ta'sir doirasi yuqori bo'lgan kishilar orqali korxona mahsulotlarini reklama qilish asosida bozor qamrov darajasini oshirishga erishmoqda.

11 Muallif tomonidan tuzilgan

Eksport (yoki global) marketing usulidan hududdagi yirik va eksporter hisoblangan agrosanoat subyektlari amaliyotida faol darajada foydalanilayotgan bo'lsa, o'rta turdagi subyektlar ushbu marketing usulini o'z amaliyotlariga qisman joriy etish bosqichida bo'lib, mazkur shakldagi subyektlar o'rtasida ushbu usuldan foydalanish keng darajada ommalashmaganligi bilan xarakterlanadi. Shu bilan birgalikda, kichik turdagi agrosanoat subyektlari amaliyotida mazkur marketing usulidan deyarli foydalanilmasligi aniqlandi.

Demak, Buxoro viloyati hududiy agrosanoat subyektlari faoliyatida innovatsion marketing dasturlaridan foydalanish amaliyoti bilan bog'liq bo'lgan umumiy xususiyatlarni aniqlashda subyektlarni kichik, o'rta, yirik va eksporter korxonalarga guruhlash asosida tahlillarni davom ettirish olinadigan xulosalarning yanada aniqligini ta'minlash imkonini beradi. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, hududiy agrosanoat subyektlari tarkibida bugungi kunda nafaqat yirik, balki kichik turdagi korxonalar ham agroklastlar bilan o'zaro integratsion munosabatlarni yo'lga qo'yish asosida eksporter korxonalar qatoridan o'rin egallamoqda. Mazkur vaziyatda markaziy agroklastlar subyektlari tomonidan uning tarkibiga qo'shilgan korxonalar maqsadlari hamda ular tomonidan ishlab chiqarilayotgan mahsulot turlaridan kelib chiqib, umumiy marketing dasturi amalga oshirilmoqda. Shu sababli, har qanday shakldagi eksporter korxonalar faoliyatida qo'llanilayotgan innovatsion marketing usullari bilan bog'liq bo'lgan jihatlarni alohida guruh sifatida baholashni lozim topdik.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Buxoro viloyati agrosanoat subyektlari shakllari bo'yicha innovatsion marketing usullaridan foydalanish holati bo'yicha qiyosiy tahlil natijalarini o'zida aks ettirgan qiyosiy tahlil jadvalida keltirib o'tilgan ma'lumotlar asosida quyidagi xulosalarni shakllantirishga erishildi:

Kichik shakldagi agrosanoat subyektlari faoliyatida asosan SMM, ya'ni ijtimoiy tarmoq marketingi usulidan ustuvor darajada foydalanilib, bunda Telegram va Instagram kabi ijtimoiy tarmoqlarda korxonalar tomonidan ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarni reklama qilishga ustuvorlik qaratilganligi aniqlandi. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, kichik agrosanoat subyektlari faoliyatida internet va raqamli texnologiyalarga asoslangan innovatsion marketing usullarini joriy etish bo'yicha moliyaviy imkoniyatlari yetarli darajada emasligi bilan bog'liq holatlar aniqlandi.

Hududiy agrosanoat tarmog'ining o'rta darajadagi subyektlari faoliyatida innovatsion marketing usullaridan foydalanishda CRM marketingi va raqamlashtirilgan dasturlar orqali avtomatlashtirilgan marketing tizimlarini amaliyotga joriy etish darajasi sust bo'lib, bunda moliyaviy resurslar tanqisligi ko'zga tashlanmoqda. Shu bilan birgalikda, o'rta darajadagi agrosanoat subyektlari asosan kichik subyektlar faoliyatida bo'lgani singari Telegram va Instagram ijtimoiy tarmoqlarida SMM marketingi usulidan faol darajada foydalanib, nafaqat mahsulotni reklama hamda targ'ib qilish, balki korxonalar iste'molchilari bilan o'zaro aloqalarni o'rnatish samaradorligini oshirishga erishilmoqda.

Yirik agrosanoat subyektlari faoliyatida raqamli va eksportga yo'naltirilgan innovatsion marketing usullaridan faol darajada foydalanilib, ushbu guruhga kiruvchi korxonalar faoliyatida CRM tizimi marketingi amaliyoti ham yo'lga qo'yilganligi bilan xarakterlanadi. Yirik agrosanoat subyektlari faoliyatida qo'llanilayotgan innovatsion marketing usullaridan o'zaro mutanosiblikda foydalanish asosida turli raqamlashtirilgan onlayn platformalar orqali o'z mahsulotlarini reklama va targ'ib qilish, shuningdek, sotuv kanallarini kengaytirish hamda tashqi bozorlarda korxona brendini mustahkamlash bo'yicha ishlarga ustuvorlik qaratilayotganligi bilan xarakterlanadi (4-jadval).

4-jadval. Buxoro viloyati agrosanoat subyektlari shakllari bo'yicha innovatsion marketing usullaridan foydalanish holati bo'yicha qiyosiy tahlil¹²

№	Innovatsion marketing usullari	Agrosanoat subyektlari turlari			
		Kichik korxona	O'rta korxona	Yirik korxona	Eksporter korxona
1	Raqamli marketing	Qisman joriy etilgan	Joriy etilgan	To'liq joriy etilgan	To'liqroq joriy etilgan
2	CRM-tizimlari marketingi	Joriy etilmagan	Qisman joriy etilgan	Joriy etilgan	Joriy etilgan
3	Big Data tahliliy marketingi	Joriy etilmagan	Joriy etilmagan	Qisman joriy etilgan	Qisman joriy etilgan
4	AR / VR texnologiyali marketing	Joriy etilmagan	Joriy etilmagan	Qisman joriy etilgan	Qisman joriy etilgan
5	Ta'sir ko'rsatuvchi (Influencer) marketing	Joriy etilmagan	Joriy etilmagan	Qisman joriy etilgan	Joriy etilgan
6	Eksport (global) marketing	Joriy etilmagan	Qisman joriy etilgan	To'liqroq joriy etilgan	To'liq joriy etilgan

12 Muallif tomonidan tuzilgan

Hududiy agrosanoatning eksporter hisoblangan korxonalari faoliyatida tashqi bozorlarda yuqori darajada raqobatbardoshlikka erishish, korxonaning rivojlanish strategiyasida belgilangan maqsad va vazifalardan kelib chiqib bozor talabini samarali qondirishga qaratilgan marketing strategiyalari tarkibida raqamli, CRM tizimlari, ta'sir etuvchi va global marketing usullaridan to'liq darajada foydalanish bilan birgalikda Big Data tahlili hamda AR/VR texnologiyalariga asoslangan marketing usullarini o'z amaliyotlariga joriy etishga qaratilgan amaliy chora-tadbirlarni boshlab yuborgan hisoblanadi. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, ayrim yetakchi eksporter hisoblangan korxonalar faoliyatida yuqoridagi 4-jadvalda keltirib o'tilgan olti turdagi innovatsion marketing usullaridan bir vaqtning o'zida o'zaro mutanosiblikda foydalanilayotganligi aniqlandi.

O'tkazilgan tahlillar asosida Buxoro viloyatining hududiy agrosanoat subyektlari faoliyatida raqamli marketing usuli keng qo'llaniladigan innovatsion marketing dasturi sifatida namoyon bo'layotganligi aniqlandi. Shu bilan birgalikda, CRM tizimlari, Big Data tahlili va AR/VR texnologiyalarga asoslangan innovatsion marketing dasturlaridan moliyaviy jihatdan katta salohiyatga ega bo'lgan yirik va eksporter agrosanoat subyektlari kichik va o'rta turdagi subyektlarga nisbatan faol darajada foydalanish amaliyotiga o'tib borishmoqda. Umumiy holatda hududiy agrosanoat subyektlari o'rtasida innovatsion marketing usullaridan foydalanish bo'yicha chuqur tajribalar eksporter va yirik subyektlar amaliyotida to'planganligi bilan xarakterlanadi.

Yuqorida viloyat agrosanoat subyektlari tomonidan innovatsion marketing usullaridan foydalanish bo'yicha shakllantirilgan umumiy xulosalardan kelib chiqib, kelgusi yillarda tarmoqda xo'jalik faoliyatida innovatsion marketing usullaridan foydalanish amaliyotini kengaytirish orqali yuqori darajadagi jozibadorlikka erishish bo'yicha quyidagi tavsiyalarga asoslanish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Birinchidan, hududiy agrosanoat tarmoq tarkibiga kiruvchi fermer va dehqon xo'jaliklari, jumladan, qishloq xo'jaligida yetishtirilgan mahsulotlarni qayta ishlovchi kichik va o'rta sanoat korxonalari uchun innovatsion marketing usullaridan foydalanish amaliyoti bo'yicha hududda yetakchilik qilayotgan yirik va eksporter korxonalar marketologlari hamda soha mutaxassislari tomonidan innovatsion marketing usullarini amaliyotga joriy etish ustuvorliklari bo'yicha treninglarni tashkil etish asosida hududiy ichki tajriba almashinish dasturini ishlab chiqish kerak bo'ladi. Bu orqali hududiy ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish holatida sinovdan o'tgan tajribalarni innovatsion marketing usullaridan foydalanish amaliyoti bo'yicha nisbatan ortda qolayotgan subyektlar tomonidan o'zlashtirilishi hisobiga mazkur yo'nalishdagi xarajatlar marjasini sezilarli darajada kamaytirishga erishiladi.

Ikkinchidan, hududda raqamli infratuzilmani rivojlantirish, xususan, chekka hududlarda internet ta'minoti bilan bog'liq muammolarni bartaraf etishga qaratilgan investitsion loyihalarga ustuvorlik qaratish, jumladan, bu turdagi loyihalarni amalga oshirishda davlat-xususiy sheriklik (DXSH) mexanizmidan foydalanish maqsadga muvofiq. Hududda raqamli infratuzilmani rivojlantirishga qaratilgan davlat investitsion loyihalarini tizimli tartibda amalga oshirilishi nafaqat agrosanoat, balki viloyat iqtisodiyotining boshqa tarmoqlarida ham innovatsion marketing dasturlaridan foydalanishning infratuzilmaviy ta'minoti samaradorligi ortishiga xizmat qiladi.

Uchinchidan, hududiy agrosanoat subyektlarining eksport salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirishda Big Data tahliliy marketingi usulidan foydalanishga ustuvorlik qaratish orqali tashqi bozorlar, ayniqsa, xo'jalik subyektlari tomonidan tanlangan bozor segmenti holati, iste'molchilar talabi, ularning daromadlari, shuningdek, raqobatchilarning dastlabki iqtisodiy va ishlab chiqarish portretlarini shakllantirishga erishilib, aniq maqsadli guruhlar talabiga mos keladigan mahsulotlar taklifi hajmi ortib, mahsulotlar eksporti hajmini kengaytirishga erishish mumkin bo'ladi.

Umuman olganda, yuqorida keltirib o'tilgan takliflar Buxoro viloyati hududiy agrosanoat tarmog'ida innovatsion marketing usullaridan foydalanish amaliyotini yangi rivojlanish bosqichiga ko'tarib, tarmoqning nafaqat milliy iqtisodiyot, balki global bozorlardagi jozibadorligini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Абдиев А. Агросаноат мажмуаси иқтисодиёти: Ўқув қўлланма. Қарши – 2007. – 270 бет
2. Мадалиев А.А. Агросаноат секторида илмий-техник тараққиёт ва инновацион ривожланиш концепцияси (Монография). "Наврўз" нашриёти, 2020. – 260 бет
3. Асатуллаев Х.С., Аллабергаанов З.Г. Ўзбекистон Республикасида кластерли тизим орқали аагросаноат самарадорлигини ошириш йўллари (Монография). "Fan va texnologiyalar nashriyot-matba uyi", 2020. – 190 бет
4. Abdulloyev A.J. Agroklasterlar faoliyatini boshqarishning uslubiy asoslarini takomillashtirish. I.f.d. (DSc) diss. avtoref. Buxoro, 2024. – 34 bet.
5. Asqarov N.N. Qishloq xo'jaligida ko'p tarmoqli tadbirkorlik subyektlari faoliyatini rivojlantirishning ilmiy-uslubiy asoslari. I.f.d. (DSc) diss. avtoref. Buxoro, 2025. – 30 bet.
6. Elov D.A. Mintaqalarda qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish. I.f.d. (DSc) diss. Avtoref. Toshkent, 2024. – 30 bet

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. № 12

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100